

Akut hälseneruptur

Författat av: Andreas Lewisson

Beslutat av: Frederik Berstad Möse

1 Klinik

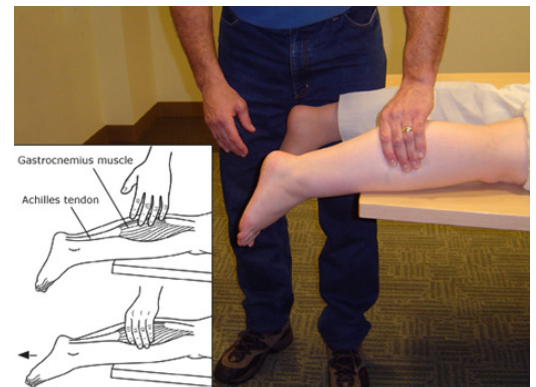
Vanligen medelålders idrottsutövare. ”Small till i vaden”, härefter svårt att gå

Positiv Thomsons test (inga medrörelser i fotleden vid passiv kompression av vadmuskulaturen. Ev palpabel defekt i senan. Oförmåga att gå upp i tåstående på skadad sida men vanligen skaplig kraft vid plantarflektion fotled via m.tibialis-posterior och långa tå-flexorer. Klinisk diagnos.

2 Behandling

Operativ behandling ger något lägre frekvens av re-rupturer (ca 5% mot 10%) till priset av ökad risk för komplikationer som sårinfektion, hudadherenser och DVT.

Ingen signifikant skillnad i funktionellt resultat efter operation eller icke-operativ behandling. Något bättre spänst och uthållighet samt återgång till idrott hos opererade jämfört icke-opererade patienter.

Val av behandling avgörs från fall till fall. Icke-operativ behandling bör påbörjas inom 2 dagar. Skada äldre än 1v skall i regel opereras.

Vår grundprincip är att operera yngre och aktiva patienter i lokalbedövning med modifierad Kesslersutur. Är behandlande ortoped eller patient tveksam till operation är icke-operativ behandling ett likvärdigt alternativ.

3 Operation

Akuten: Anmäl Op inom 1v. Kryckor.

Operatör: Sjukskrivning och remiss till ÖRC/Fysiokliniken Kga (inkl mobilnr).

Post-op: Gips spetsfot 2v - avlasta/kryckor.

Återbesök gipstekniker 2v: suturtagning och byte till Walker-Ortos 2v*3 med belastning. Rehab via sjg.

4 Icke-op

Akuten: Gipsstöver i spetsfot 4v, avlasta/kryckor.

Sjukskrivning och remiss ÖRC/Fysiokliniken Kga (inkl Mobilnr).

Återbesök gipstekniker 4v, byte till Walker-Ortos 2v*3 med belastning.

Aldrig belasta på foten utan ortos under ortos-tiden!

Behåll fotleden i spetsläge vid dusch och av/påtagning av ortosen!

Inledningsvis 3 hälkilar i ortosen, understa kilen tas bort varannan vecka av patient / sjukgymnast

Icke-op: Patient med förmodad tveksam följsamhet (compliance)

Akuten: Gipsstöver i spetsfot 4v (avlasta/kryckor) +4v gipsstöver i neutralläge 4v (belasta). Återbesök 4v gipstekniker för omgipsning, Remiss ÖRC/Fysiokliniken (inkl mobilnummer). Sjukskrivning.

Tidsplan	Operation	Ej Op: Gips/Ortos	Ej Op: Gips/Gips (tveksam compliance)
0v	Operation. Gipsstöver spetsfot. Avlasta/kryckor	Gipsstöver spetsfot Avlasta kryckor	Gipsstöver spetsfot Avlasta kryckor
2v	Återbesök gipstekniker. Avgips. Sutur ut. Walkerortos 3 kilar Belasta i ortos. Uppstart rehab		
4v	Avveckla nedersta kilen 2 kilar	Återbesök gipstekniker. Avgipsning. Walkerortos 3 kilar. Belasta i Ortos. Uppstart Rehab	Återbesök gipstekniker. Ny gipsstöver neutralläge. Belasta i gips.
6v	Avveckla nedersta kilen 1 kil	Avveckla nedersta kilen 2 kilar	
8v	Avveckla ortos	Avveckla nedersta kilen 1 kil	Återbesök gipstekniker. Avgipsning. Uppstart rehab
10v		Avveckla ortos	
4-6 mån	Återgång idrott	Återgång idrott	